

KOMISSION TIEDONANTO

muutetuista suuntaviivoista toimintaohjelmia tai yleiskattavia tukia varten, joita jäsenvaltiot voivat ehdottaa osana työllisyyttä ja inhimillisten voimavarojen kehittämistä koskevaa yhteisön aloitetta työllisyyden kasvun edistämiseksi ensisijaisesti inhimillisten voimavarojen kehittämisen avulla

(96/C 200/06)

1. Kokouksessaan 15 päivänä kesäkuuta 1994 Euroopan yhteisöjen komissio päätti aloittaa työllisyyttä ja inhimillisten voimavarojen kehittämistä koskevan kehysaloitteen neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4253/88, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 2082/93, 11 artiklan mukaisesti. Kokouksessaan 8 päivänä toukokuuta 1996 Euroopan yhteisöjen komissio päätti laajentaa tätä aloitetta Employment-INTEGRA-nimisellä lohkokalla suunnittelukaudeksi 1996–1999.
2. Tämän aloitteen yhteydessä yhteisö voi myöntää tukia sellaisia toimenpiteitä varten, jotka ovat tässä tiedonannossa tarkoitettujen suuntaviivojen mukaisia ja jotka sisältyvät jäsenvaltioiden jättämiin ja Euroopan komission hyväksymiin toimintaohjelmia tai yleiskattavia tukia koskeviin ehdotuksiin. Lisäksi yhteisön muut taloudelliset välineet voivat antaa asianmukaisen panoksen tähän aloitteeseen.

I. TAVOITTEET

3. Tämän aloitteen tavoitteena on myötävaikuttaa inhimillisten voimavarojen kehittämiseen ja työmarkkinoiden toiminnan parantamiseen ja siten parantaa työllisyyden kasvua sekä edistää sosiaalista yhteisvastuullisuutta Euroopan unionissa ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia työmarkkinoilla. Näin ollen aloite liittyy suoraan komission valkoiseen kirjaan kasvusta, kilpailukyvästä ja työllisyydestä, jossa korostettiin ensisijaisesti ennakoivien työmarkkinatoimenpiteiden ensiarvoista merkitystä työllisyysvaltaisen kasvun edistämiseksi.

4. Aloitteella on neljä toisiinsa liittyvää tavoitetta, jotka vastaavat neljää erillistä mutta toisiinsa liittyvää lohkoa:

- a) naisten yhtäläisten työllisyysmahdollisuuksien edistäminen erityisesti koulutustoimenpiteiden, tulevaisuuteen suuntautuvien ammattien ja johtotehtävien osalta (Employment-NOW),

- b) vammaisten työllisyysmahdollisuuksien parantaminen (Employment-HORIZON),

- c) nuorten työmarkkinoille pääsyn edistäminen erityisesti sellaisten nuorten osalta, joilla ei ole peruspätevyyttä tai -koulutusta (Employment-YOUTHSTART),

- d) työmarkkinoille pääsyä ja työllistymistä helpottavien toimenpiteiden edistäminen sellaisten haavoittuvien ryhmien osalta, jotka ovat jääneet työmarkkinoiden ulkopuolelle tai joita uhkaa niiden ulkopuolelle jääminen (Employment-INTEGRA).

5. Aloitteessa hyödynnetään sen eri lohkoissa edistettävien ajatusten ja kokemusten aktiivista vuorovaikutusta. Jätettäessä tukea koskevia pyyntöjä tämän aloitteen yhteydessä edellytetään yhtenäistä suhtautumistapaa. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ehdotusten kokonaisuus on tasapainoinen yhdistelmä aloitteen eri lohkoihin liittyviä toimenpiteitä. Lisäksi ehdotuksissa olisi varmistettava toiminnan yhtenäisyys aloitteen neljän lohkon välillä.

Komissio pyrkii varmistamaan yhteistoiminnassa jäsenvaltioiden kanssa, että tämän aloitteen ja muiden yhteisön ohjelmien yhteydessä tuetut toimenpiteet täydentävät toisiaan erityisesti ammatillisen koulutuksen alalla.

II. PAINOPISTEET

6. Tämän aloitteen tarkoituksena on toimia jäsenvaltioiden toteuttamien toimenpiteiden ja muiden Euroopan sosiaalirahaston tukemien toimien lisäksi alkuunpanevana voimana yhteisön laajuiselle innovaatiolle sekä osaamisen järjestelmälliselle siirtämiselle ja hyvien käytäntöjen levittämiseksi jäsenvaltioiden välillä.

Jotta yhteisön kannalta saavutettaisiin korkeampi lisäarvo, jäsenvaltioiden ehdotuksissa olisi erityisesti

- a) osoitettava yleinen ylikansallinen ulottuvuus niin, että etusijalle asetetaan ylikansallinen vaihto, yhteistyö ja tiedon levittäminen erityisesti tavoitteiden 1 ja 6 alueiden yhteistyöosapuolten osalta,
- b) esitettävä innovatiivisia toimenpiteitä ja toimia,
- c) asetettava etusijalle koulutuksen sekä työllistämisjärjestelmien ja -palveluiden tehokkuuden parantaminen ja pätevyysien läpinäkyvyyden edistäminen,
- d) edistettävä aktiivisempaa ja paremmin yhteensovitettua lähestymistapaa paikallisella tasolla suuremman työllisyysvaikutuksen aikaansaamiseksi ottamalla mukaan toimenpiteiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin kaikki jäsenvaltioiden nimeämät asianomaiset toimijat, mukaan lukien paikalliset ja alueelliset viranomaiset, taloudelliset yhteistyöosapuolet ja työmarkkinaosapuolet sekä vapaaehtoisjärjestöt,
- e) vahvistettava yhteisön politiikkoja ja ohjelmia erityisesti inhimillisten voimavarojen ja työmarkkinoiden yhdentymisen osalta,
- f) luotava tarpeellista joustavuutta niiden tarpeiden täyttämiseksi, joihin ei voida varautua ensimmäisen suunnittelukauden aikana ja jotka edellyttävät erityisiä ponnistuksia yhteisöltä.

III. ALUEELLINEN KELPOISUUS JA KESKITTÄMINEN

7. Tätä aloitetta toteutetaan koko unionin alueella. Erityisesti korostetaan kuitenkin vaikeassa asemassa olevien alueiden tarpeita. Joukko toimenpiteitä koskee ainoastaan ensisijaisesti kehitettäviä alueita (tavoitteet 1, 2, 5b ja 6).

IV. TUKIKELPOISET TOIMENPITEET

8. Toimenpiteiden luettelossa jäljempänä esitetään kaikki toimenpiteet, joita voidaan rahoittaa tämän aloitteen yhteydessä. Toimintaohjelmia tai yleiskattavia tukia koskevia ehdotuksia varten jäsenvaltioita pyydetään valitsemaan yhdessä komission kanssa kutakin aloitteen lohkoa varten ne toimenpiteet, joihin taloudellinen tuki keskitetään.

9. Employment-NOW (naisten yhtäläiset työllisyysmahdollisuudet)

Aloitteen tämän lohkon tarkoituksena on edistää naisten työttömyyden vähentämistä ja parantaa jo

työelämässä olevien naisten asemaa edistämällä yhtäläisiä työllisyysmahdollisuuksia. Lohkon avulla tuetaan innovatiivisten strategioitten kehittämistä, jotta voidaan vastata muutoksiin työn organisaatiossa ja työelämän muuttuviin vaatimuksiin.

Aloitteen ylikansallinen ulottuvuus mahdollistaa erilaisten kokemusten vertailun, tietotaidon ja kokemusten siirron sekä yhteistyön. Lisäksi se vahvistaa innovatiivisten toimien kehittämistä naisten hyväksi erityisesti tavoitteiden 1 ja 6 alueilla ja aloilla, joilla innovatiiviset toimet ovat tällä hetkellä heikosti kehittyneitä. Mahdollisimman laajan kerrannaisvaikutuksen varmistamiseksi kiinnitetään erityistä huomiota kouluttajien koulutuksen kehittämiseen sekä koulutusohjelmien, menetelmien ja välineiden rakentamiseen.

Ensimmäisessä NOW-aloitteessa osoitettiin, että tarvitaan tiivistä ja aktiivista yhteistyötä paikallisella, kansallisella ja ylikansallisella tasolla. Yhteistyön osapuolina olisivat yritykset, koulutuksesta ja työllisyydestä vastaavat julkiset ja yksityiset elimet, tasa-arvoasioista vastaavat elimet, alueelliset ja paikalliset viranomaiset, kansalais- ja naisjärjestöt; pyrkimyksenä on omaksua vähitellen parhaat käytännöt ja ottaa ne käyttöön vallitsevissa koulutus- ja työllisyysjärjestelmissä. Etusijalle olisi asetettava toimet, joissa työmarkkinaosapuolet ja naisjärjestöt ovat aktiivisina osallistujina kaikilla tasoilla.

Aloitteen tässä lohkossa voidaan tukea seuraavia toimenpiteitä:

a) *Tarkoituksenmukaisten koulutus-, ohjaus-, neuvonta- ja työllisyysjärjestelmien kehittäminen erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla mukaan lukien*

— koulutuselinten välisen yhteistyön ja verkottumisen kehittäminen naisten yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi työmarkkinoilla. Erityisesti pyritään helpottamaan naisten pääsyä nopeasti kehittyville ja uusille aloille ja edistämään naisten edistymistä näillä aloilla sekä heidän pääsyään johtotehtäviin,

— yhteyksien vahvistaminen koulutuselinten, korkeakoulujen ja yritysten välillä naisten ammattiin pääsyn parantamiseksi (ainoastaan tavoitteiden 1 ja 6 alueet),

— koulutuslaitosten tukeminen kehitettäessä innovatiivista koulutusmateriaalia, jonka avulla

parannetaan naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia työmarkkinoilla (ainoastaan tavoitteiden 1 ja 6 alueet),

- naisille tarkoitettujen ohjaus-/neuvontapalvelujen ja koulutusta edeltävien palvelujen laatimisen tai kehittämisen tukeminen,
- neuvontapalvelujen luomisen tai kehittämisen tukeminen paikallisella tasolla PK-yritysten ja osuuskuntien perustamisen helpottamiseksi,
- asianmukaisten huoltopalvelujen perusrakenteiden luomisen tai kehittämisen tukeminen alueilla, joilla ne ovat heikosti kehittyneitä (ainoastaan tavoitteiden 1 ja 6 alueet).

b) *Koulutuspalvelujen tarjoaminen erityisesti ylikansallisesti mukaan lukien*

- joustavasta koulutuksesta ja muista, täydentävistä toimenpiteistä koostuvan laajan kokonaisuuden järjestäminen, mukaan lukien tiedotus, ohjaus, neuvonta, koulutusta edeltävät palvelut, henkilökohtainen kehittyminen, perustaitojen laajentaminen ja pätevöittävä koulutus, uudelleen koulutus, avustaminen työnhaussa, yritysharjoittelu ja työpaikalla annettava tuki. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä työelämän uusiin vaatimuksiin, uudenlaiseen ammattipätevyyteen ja taitoihin erityisesti tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen ja innovatiivisen teknologian aloilla,
- ammatilliseen koulutukseen liittyvät toimenpiteet mukaan lukien valmisteleva koulutus, jotka on laadittu erityisesti yritysten ja osuuskuntien johtamisen tarpeiden mukaisesti,
- henkilöstöasioista tai koulutusasioita koskevista neuvotteluista yrityksissä vastaavien kouluttajien koulutus tasa-arvokysymyksiin liittyvän tietoisuuden ja aktiivisuuden lisäämiseksi,
- yhtäläisiä mahdollisuuksia koskeva koulutus niille, jotka vastaavat henkilöstöasioista julkisella alalla, koulutushenkilöstölle ja koulutuslaitoksissa toimiville tasa-arvoasioiden ohjaajille (ainoastaan tavoitteiden 1 ja 6 alueet),
- innovatiivisten arviointimenetelmien kehittäminen, jotta urarakenteissa voidaan huomioida naisten kaikki, myös muodollisen tunnustamisen ulkopuolelle jäävä kokemus ja toiminta ja siten edistää aiemmin opitun huomioon ottamista,

— perus- ja täydennyskoulutus erityisesti PK-yrityksissä ja aloilla, joilla tapahtuu teollisia muutoksia, jotta naispuolinen työvoima voi sopeutua muuttuviin työmarkkinoihin ja parantaa urakehitystään,

— perus- ja täydennyskoulutus asianomaista hoitopalveluhenkilökuntaa varten palveluiden laadun parantamiseksi.

c) *Työpaikkojen luominen ja naisten käynnistämien pienten yritysten ja osuuskuntien perustamisen tukeminen erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla, mukaan lukien*

- paikallisten työllisyshankkeiden verkottumisen ja yhteistyön kehittäminen, jotta naiset voivat paremmin hyödyntää paikallisia voimavaroja, erityisesti sellaisilla aloilla kuin matkailu, kulttuuri, ympäristö, hoitoala, ja jotta luodaan työpaikkoja maaseutualueilla,
- itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymisen sekä pienten yritysten ja osuuskuntien perustamisen tukeminen mukaan lukien avustaminen työhönotossa,
- avustaminen taloudellisten tukivälineiden luomisessa naisten perustamia yrityksiä varten.

Edellä a), b) ja c) kohdissa esitettyjen toimenpiteiden yhteydessä komissio avustaa huollettaville tarkoitettujen hoitopalvelujen toimintakustannuksissa, jotta naiset, joilla on lapsia ja/tai muita huollettavia, voivat helpommin osallistua koulutukseen ja työelämään.

d) *Tiedon levittämistä ja tietoisuutta koskevat toimet erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla, mukaan lukien*

- toimenpiteet, jotka on tarkoitettu erityisesti työmarkkinaosapuolille, koulutushenkilöstölle, koulutus- ja työllisyyspalveluille, paikallisille ja alueellisille viranomaisille ja suurelle yleisölle ja joiden tarkoituksena on parantaa tietoisuutta tarpeesta toimia miesten ja naisten välisten yhtäläisten mahdollisuuksien hyväksi työmarkkinoilla,
- verkostojen perustaminen, tietokantojen luominen tai parantaminen ja aloitteen tämän lohkon tavoitteisiin liittyvien tutkimusten toteuttaminen sekä parhaiden käytäntöjen tulosten levittäminen,

— ammatillisten koulutus- ja työllisyystoimien sukupuolikohtainen seuranta ja arviointi.

10. Employment-HORIZON (vammaisten työllisyysmahdollisuuksien parantaminen)

Aloitteen tämän lohkon avulla edistetään toimenpiteitä, joilla parannetaan niiden vammaisten henkilöiden työhönpääsyä, jotka jäävät työmarkkinoiden ulkopuolelle tai joita uhkaa niiden ulkopuolelle jääminen.

Vammaisten henkilöiden ongelmiin on tartuttava ensisijaisesti kahdenlaisten toimien avulla. Ensiksi on parannettava koulutuksen laatua ja kehitettävä erityisesti uusia työllisyystaitoja ja uudenlaista ammattipätevyyttä. Toiseksi on toteutettava työpaikkojen luomiseksi tarkoitettuja toimia, joissa hyödynnetään erityisesti työn organisaation uusia muotoja, työllisyystukia ja työn tukemista avoimilla työmarkkinoilla sekä suojatyöpaikkojen kehittämistä. Erityisesti olisi korostettava alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa.

Tässä aloitteen lohkossa vahvistetaan erityisesti rakennerahastojen tavoitteen 3 mukaisia toimenpiteitä, jotta helpotetaan niiden pääsyä ammattiin, jotka ovat vaarassa jäädä työmarkkinoiden ulkopuolelle. Lohkossa otetaan myös huomioon asiaan liittyvien yhteisön ohjelmien yhteydessä saatu aiempi kokemus ja erityisesti se, mitä opittiin ensimmäisestä HORIZON-ohjelmasta.

Yhteistyösapuoliin kansallisella ja ylikansallisella tasolla kuuluu yrityksiä, koulutuksesta ja työllisyydestä vastaavia julkisia ja yksityisiä elimiä, korkeakouluja ja tutkimuslaitoksia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia sekä kansalaisjärjestöjä. Etusijalle olisi asetettava toimet, joissa työmarkkinaosapuolet ovat aktiivisina osallistujina kaikilla tasoilla.

Tämän aloitteen lohkon yhteydessä voidaan tukea seuraavia toimenpiteitä:

a) Tarkoituksenmukaisten koulutus-, ohjaus-, neuvonta- ja työllisyysjärjestelmien kehittäminen erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla mukaan lukien

— räätälöityjen neuvontapalvelujen ja paikallisten kehitystä edistävien elinten luomisen tai kehittämisen tukeminen, jotta helpotetaan työpaikkojen luomista vammaisille henkilöille

erityisesti aloilla, joilla mahdollinen työttömyyden kasvu vaikuttaa voimakkaalta (ainoastaan tavoitteet 1, 2, 5b ja 6),

— työpaikan mukauttaminen erityisesti uuden teknologian käyttöönoton avulla sekä etätöiden olosuhteiden kehittäminen,

— joustavien koulutus- ja opetusjärjestelmien kuten etäopiskelun ja interaktiivisen, tietokoneavusteisen opetuksen toteuttamisen tukeminen,

— koulutukseen ja työhön liittyviin palveluihin pääsyn parantaminen rakennusten ja liikennejärjestelmien sopeuttamisen avulla (ainoastaan tavoitteiden 1 ja 6 alueet).

b) Koulutustarjonta erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla mukaan lukien

— koulutus niiden pätevyyksien ja taitojen parantamiseksi, joita tarvitaan vammaisten henkilöiden käyttäessä teknologiaa työssä tai koulutuspaikalla,

— uusia taitoja ja pätevyksiä varten tarvittava vammaisten kouluttaminen erityisesti aloilla, joilla työllisyyden kasvu vaikuttaa voimakkaalta, sekä tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen ja innovatiivisen teknologian aloilla,

— vammaisten kouluttaminen (toiminnallinen, psykologinen ja sosiaalinen kuntoutus, valmentava koulutus, perustaitojen parantaminen, uudelleenopetus), jota edeltää ja johon liittyy jatkuva arviointi ja neuvonta. Tähän kuuluvat muun muassa työpaikalla toteutettavat koulutuskokonaisuudet, jotka liittyvät tiettyille kohderyhmille tarkoitettuihin erityiskursseihin. Tarkoituksena on parantaa pääsyä työmarkkinoille,

— asiantuntijoille ja inhimillisistä voimavaroista vastaavalle henkilöstölle tarkoitetut koulutusohjelmat työn uudelleenorganisaation ja työpaikan mukauttamisen alalla,

— ohjaajien, paikallisten kehitysvirkailijoiden, kouluttajien, sosiaalityöntekijöiden, työmarkkinaosapuolten edustajien ja yksityisellä alalla henkilöstöstä vastaavien kouluttaminen tai heidän taitojensa ja pätevyksiensä laajenta-

minen. Tarkoituksena on parantaa heidän ymmärrystään ja tietoisuuttaan sellaisista kysymyksistä, jotka liittyvät vammaisten työhön pääsyyn aloilla, joilla työllisyyden kasvu vaikuttaa voimakkaalta.

c) *Työpaikkojen luominen sekä yritysten ja osuuskuntien perustamisen ja julkisten ja yksityisten osapuolten välisen yhteistyön luomisen tukeminen erityisesti ylikansalliselta pohjalta mukaan lukien*

- työpaikkojen luomiseksi tarkoitetut toimenpiteet paikallisen potentiaalin hyödyntämiseksi kehitettäessä uusia työllisyyden muotoja, jotka perustuvat työn organisaatiota koskeville innovatiivisille lähestymistavoille. Tällaisten lähestymistapojen käyttöönotto yrityksissä, jotta vammaiset työntekijät eivät menetä työpaikkojaan,
- innovatiiviset lähestymistavat työnantajien työvoimakustannusten vähentämiseksi niiden ryhmien osalta, joilla on matalampi tuottavuus työmarkkinoilla,
- tuettujen työpaikkojen ja uusien työllisyysohjelmien kehittäminen (esimerkiksi suojatyöpaikkojen ja osuuskuntien avulla),
- työpaikkojen luomiseksi tarkoitetut toimet, joilla helpotetaan pääsyä työmarkkinoille ja joilla korvataan käytöstä ympäristöstä pois siirtymisestä mahdollisesti aiheutuvia etujen menetyksiä,
- paikallisten työllisyshankkeiden tukeminen mukaan lukien julkisten ja yksityisten osapuolten välinen yhteistyö ja paikallisten yhteisöjen saaminen mukaan toimintaan erityisesti aloilla, joilla työllisyysvaltainen kasvu vaikuttaa voimakkaalta.

d) *Tiedon levittämiseen ja tietoisuuteen liittyvät toimet mukaan lukien*

- työllisyys- ja koulutusmahdollisuuksia koskevan tiedon laajan levittämisen tukeminen vammaisille sopivassa muodossa,
- toimet, joilla parannetaan suuren yleisön, työmarkkinaosapuolten ja koulutus- ja työllisyyspalveluiden henkilökunnan tietoisuutta vammaisten työllisyysmahdollisuuksista erityisesti julkaisemalla hyvien käytäntöjen säännöstöjä,

- tiedotuspalvelujen ja tukirakenteiden kuten tähän asiakirjaan sisältyvän tiedon levittämiseen tarkoitettujen verkkojen tukeminen.

11. **Employment-YOUTHSTART (nuorten työmarkkinoille pääsyn edistäminen)**

Kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä koskevan valkoisen kirjan tärkeimpiä päätelmiä oli se, että on painostettava enemmän nuorten mahdollisuuksiin osallistua tehokkaasti työmarkkinoille. Työelämään pääsy on erityisen vaikeaa niille nuorille, jotka ovat lopettaneet koulutuksen saamatta varsinaista pätevyyttä. Monissa tapauksissa he eivät voi kilpailla tehokkaasti muutenkin vaikeilla työmarkkinoilla, ja heitä uhkaa pitkäaikainen työttömyys ja mahdollinen vieraantuminen yhteiskunnasta.

Tämän perustavaa laatua olevan ongelman ratkaisemiseksi komissio teki valtioiden ja hallitusten päämiesten joulukuussa hyväksymässä valkoisessa kirjassa ehdotuksen YOUTHSTART-ohjelmasta. Ohjelman tarkoituksena on edistää jäsenvaltioiden toimia, jotka johtavat vähitellen pitkällä aikavälillä nuorisotakuuseen koko unionissa. Ajatuksena on se, että kaikille alle 20-vuotiaille nuorille taattaisiin pääsy mukaan joko kokopäiväiseen työhön tai muodolliseen koulutukseen. Tähän luetaan myös oppisopimukset ja muunlaiset työn ja koulutuksen yhdistelmät. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä nuoriin, jotka lopettavat koulun ilman päättötodistusta tai peruspätevyyttä. Työkokemus olisi mahdollisimman usein saatava teollisuuden tai palvelujen alalla. Olisi kuitenkin hyödynnettävä myös suurta työtilaisuuksien määrää ympäristön, kaupunkien uudistumisen ja hoitopalvelujen aloilla. YOUTHSTART takaisi kaikille unionin asukkaille osuuden unionin kehittämisessä. Samanaikaisesti se takaisi unionille sen, että siellä kehitetään sen tärkeintä voimavaraa, nuoria, jotka aivan liian usein ja liian nopeasti voivat ajautua usein pitkäaikaiseenkin työttömyyteen ja ajan myötä jäädä yhteiskunnan ulkopuolelle.

YOUTHSTART-aloitteen perustana olisi 12 kansallista ohjelmaa, jotka on mukautettu kunkin jäsenvaltion vaatimusten mukaan ja joita tarvittaessa tuetaan yhteisön tukikehysten avulla. Rajoitetumpia mutta huolellisesti kohdistettuja voimavaroja ohjataan Employment-YOUTHSTART-aloitteen kautta ensisijaisesti kokeiluluontoisiin hankkeisiin. Employment-YOUTHSTART toimii alkuunpaneavana voimana koko ohjelmalle. Ohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on ottaa vähitellen käyttöön toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kaikilla nuorilla on

joko mahdollisuus päästä kokopäiväiseen työhön tai tunnustettuun koulutukseen. Employment-YOUTH-START varmistaa YOUTHSTART-ohjelman innovatiivisen ja ylikansallisen ulottuvuuden. Sen avulla vahvistetaan eri aloitteiden ja ohjelmien välisten, järjestelmällisten verkkojen kehittämistä, jotta varmistetaan hyvien käytäntöjen ja kokemuksen vaihto. Poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa jäsenvaltiot voivat hyväksyä Employment-YOUTHSTART-aloitteeseen myös yli 20-vuotiaita nuoria.

Jotta YOUTHSTART-aloitteesta olisi mahdollisimman paljon hyötyä, siihen liitetään yhteisten standardien ja tavoitteiden luominen, joihin aloite myötävaikuttaa merkittävästi. Niihin kuuluisivat jatkuvat yhteydet työmarkkinoihin, koulutuksen/pätevyysien vähimmäisstandardit, riippumaton neuvonta, riittävä työnvälitys toimien jälkeen, palkitseminen, kaikenlainen ”pehmeään perusrakenteeseen” liittyvä tuki (lastenhoito, luku- ja kirjoitustaito ja niin edelleen), sosiaaliturvan merkitys sekä suunnitelmalliset, järjestelmälliset ylikansalliset vaihtomahdollisuudet.

Tässä aloitteen lohkossa tukea voidaan myöntää seuraaville toimenpiteille, jotka on suunniteltu täydentämään tarkoitustenmukaisten toimenpiteiden käyttöönottoa tai kehittämistä kansallisissa ohjelmissa:

a) *Tarkoituksenmukaisten koulutus-, ohjaus- ja työllisyysjärjestelmien kehittäminen julkisella ja yksityisellä alalla tarpeen mukaan, jotta varmistetaan tarvittava täydennettävyyys muiden tähän liittyvien Euroopan sosiaalirahaston toimien sekä Leonardo-ohjelman avulla tuettujen toimien kanssa mukaan lukien*

- tavoitteiden ja standardien asettaminen ammatinvalinnanohjauksessa, koulutusta edeltäviä toimia, ammatillista koulutusta, oppisopimuksia, työnvälitystoimia, tukitoimenpiteitä ja arviointia varten,
- nuorten työmarkkinoille pääsyä koskevien, olemassa olevien hyvien käytäntöjen mallien määrittäminen, hyväksyminen ja siirtäminen,
- nuorten työmarkkinoille pääsyyn liittyvien innovatiivisten lähestymistapojen suunnitteleminen, hyväksyminen ja toteuttaminen erityisesti etäopiskelun avulla,
- koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja työmarkkinoiden välisen aktiivisemmän vuorovaikutuksen helpottaminen työllisyysmahdollisuuksien parantamiseksi yleisesti.

b) *Koulutuksen ja työnvälityksen järjestäminen tarvittaessa ylikansallisesti ensisijaisesti laajentamalla korkeiluluntuotoisia bankkeita ja asiaa koskevista yhteisön ohjelmista ja erityisesti ehdotetun Leonardo-ohjelman yhteydessä saatua kokemusta mukaan lukien*

- nuorille tarkoitetut järjestelmälliset koulutus- ja työnvälitysohjelmat, joissa kiinnitetään erityistä huomiota ammatillisten ja henkilökohtaisten taitojen sekä yrittäjyys- ja kielitaidon parantamiseen ja vahvistamiseen ja jotka sovitetaan tehokkaasti yhteen paikallisesti suunniteltujen koulutus- ja työnvälitystoimien kanssa,
- kouluttajien ja työnvälityshenkilöstön kouluttaminen erityisesti niiden osalta, jotka suunnittelevat ja toteuttavat palveluja paikallisella tasolla nuorten työmarkkinoille pääsyn parantamiseksi,
- erityiskoulutukseen ja -työnvälitykseen liittyvän kokemuksen saamisen helpottaminen erityisesti taiteen, kulttuuriperinnön, ympäristönsuojelun, kaupunkien uudistumisen ja hoitopalvelujen alalla,
- paikallista toimintaa tukevien ja parantavien innovatiivisten mallien toteuttaminen.

c) *Työpakkojen luomisen tukeminen erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla mukaan lukien*

- itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi haluaville nuorille tarkoitetut toimenpiteet, joissa korostetaan erityisesti yhteyksien kehittämistä nuorten yrittäjien kanssa muissa jäsenvaltioissa, ylikansallisissa kaupan järjestöissä ja omatoimisuusverkostoissa,
- ylikansalliset vaihdot paikallisten kehitysvirastojen kanssa innovatiivisten tuki- ja kehitysmallien määrittämiseksi ja toteuttamiseksi,
- nuorten työhön pääsyä helpottavien paikallisten työllisyys Hankkeiden tukeminen erityisesti taiteen, kulttuuriperinnön, ympäristönsuojelun, kaupunkien uudistumisen ja hoitopalvelujen alalla.

d) *tiedon levittämistä ja tietoisuutta koskevat toimet erityisesti ylikansalliselta pohjalta, mukaan lukien*

- toimet, joilla pyritään parantamaan erityisesti työmarkkinaosapuolten ja asianomaisten vi-

rastojen tietoisuutta nuorten kohtaamista työhön pääsyyn liittyvistä erityisongelmista ja niiden mahdollisista ratkaisuista,

- asiaan liittyvien tiedotuspalvelujen tukeminen kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla,
- tiedotustoimet, joiden tarkoituksena on edistää Employment-YOUTHSTART-aloitetta nuorten keskuudessa.

12. Employment-INTEGRA (haavoittuvien ryhmien työmarkkinoille pääsyn ja työllisyysmahdollisuuksien parantaminen)

Aloitteen tässä lohkossa edistetään toimenpiteitä, joilla parannetaan työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneiden työmarkkinoille pääsyä ja työllisyysmahdollisuuksia. Employment-INTEGRA on tarkoitettu haavoittuville ryhmille, jotka työmarkkinoilla ovat selvästi muita huonommassa asemassa koulutuksen tai tarpeellisen työkokemuksen puutteen takia ja jotka tarvitsevat huomattavasti tukea päästäkseen tehokkaasti ylipäättään tai uudestaan sosiaaliseen ja taloudelliseen yhteisöön.

Kohderyhminä ovat edelleen aiemmin Employment-HORIZON-aloitteen piiriin kuuluneet ryhmät kuten esimerkiksi pitkäaikaistyöttömät, työttömät yksinhuoltajat, asunnottomat, kiertolaiset, romaaniväestö ja ilman vakituista asuinpaikkaa olevat, vangit ja entiset vangit ja huumausaineiden väärinkäyttäjät.

Erityisesti olisi kuitenkin korostettava maahanmuuttajien, pakolaisten ja muiden samanlaisten haavoittuvien ryhmien erityistarpeisiin keskittyviä toimia, koska he kohtaavat todennäköisesti enemmän syrjintää työmarkkinoilla nyt, kun Euroopassa on havaittavissa sosiaalisten jännitteiden, rasismien, muukalaisvihan ja antisemitismin kasvua. Ongelma on Euroopan laajuinen, mutta samalla perusluonteeltaan selvästi kansallinen ja jopa paikallinen. Jotta syrjinnän vastaiset strategiat onnistuisivat, niiden on lähdettävä ihmisistä itsestään ja perustuttava laajaan yhteistyöhön koko yhteisössä. Yhteisön aloitteet, joissa korostetaan alhaalta ylös suuntautuvia toteutusmenetelmiä ja yhteistyöhön perustuvia, yhteisiä tavoitteita edistäviä lähestymistapoja, ovat ainutlaatuisia välineitä tällaisen kansalaisvastuun edistämisessä.

Lisäksi olisi kiinnitettävä enemmän huomiota vaikeassa asemassa oleviin kaupunkialueisiin kohdistettuihin toimiin. Toimissa voitaisiin tarkoituksenmukaisesti yhdistää kaupunginosien uudistamiseen pyrkiviä, yhteisöstä itsestään lähteviä lähestymistapoja ja työpaikkojen luomiseksi tarkoitettuja aloitteita, joissa pyritään hyödyntämään mahdollisia uusia työ-

paikkalähteitä ja joita korostettiin kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä koskevassa valkoisessa kirjassa. Tämä edellyttää selvästi läheistä yhteistyötä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla niiden viranomaisten kesken, jotka vastaavat tästä aloitteesta ja jotka vastaavat URBANISTA, joka keskittyy erityisesti kaupunkialueiden ongelmiin kokonaisuudessaan. Tämä ei sulje pois vaikeassa asemassa oleville maaseutualueille tarkoitettuja toimia.

Perusedellytyksenä kaikissa toimissa olisi oltava se, että kohderyhmät ja asianosaiset henkilöt osallistuvat toimiin ja että heidän aktiivista osallistumistaan päätöksentekomenettelyihin edistetään ja luodaan järjestelmällisiä tapoja saada heidät mukaan työmarkkinoille. Tässä yhteydessä olisi edistettävä yhtenäisiä lähestymistapoja, joissa otetaan huomioon henkilön kohdistuvat laajemmat työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisestä aiheutuvat ongelmat kuten asuntoon, terveyteen, sosiaaliturvaan, liikkuvuuteen, oikeusturvaan ja julkiseen palveluihin sekä koulutukseen liittyvät asiat, jokaisen jäsenvaltion politiikan ja painopisteiden mukaan. Isäntämaan kielen opetus olisi tarvittaessa yhdistettävä maahanmuuttajille, pakolaisille ja muille samanlaisille haavoittuville ryhmille tarkoitettuihin palveluihin. Samoin olisi panostettava siihen, että edistetään erilaisten toimijoiden kuten julkisten viranomaisten ja niiden virastojen, kansalaisjärjestöjen, puolivirallisten elinten, työmarkkinaosapuolten, pienten ja keskisuurten yritysten, osuuskuntien, yhdistysten, keskinäisten sairauskassojen ja hyväntekeväisyysäätiöiden sekä kuluttaja- ja asukasjärjestöjen osallistumista.

Kaikille toimille olisi määriteltävä kaikilla tasoilla tavoitteet, jotka ovat yhtenäisiä alueellisen ja kansallisen tason tavoitteiden kanssa.

On erittäin tärkeää, että ohjelman suunnittelulle annetaan tarpeeksi aikaa, jotta voidaan lisätä mahdollisten projektien toimintamahdollisuuksia paikallisella tasolla ennen ylikansallisen yhteistyön kehittämistä.

Sen periaatteen mukaisesti, että on tarjottava järjestelmällisiä tapoja saada ilmiset mukaan työmarkkinoille, rahoitusta keskitetään projekteille, jotka tarjoavat yhtenäisen kokonaisuuden koulutuksesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä kohdistuen kohderyhmien tai henkilöiden kokonaistarpeisiin.

- a) *Sellaisten mallien kehittäminen erityisesti ylikansalliselta pohjalta, joiden avulla parannetaan haavoittuville ryhmille ja vähäosaisille henkilöille tarkoitettujen kaikenlaisten julkisten palvelujen tarjonnan saatavuutta ja laatua sekä ruohonjuuritason taitojen ja yhteisöstä lähtevien lähestymistapojen kehittämisen, jotta edistetään osallistumista ja näiden kohderyhmien täyttä sulautumista, mukaan lukien*

- räätälöityjen neuvontapalvelujen (erityisesti ammatinvalinnanohjauksen ja -neuvonnan) ja paikallisten kehitystä edistävien elinten luomisen tukeminen, jotta helpotetaan työpaikkojen luomista vähäosaisille henkilöille erityisesti aloilla, joilla työllisyyden kasvu vaikuttaa voimakkaalta,
 - heikossa asemassa olevien henkilöiden ammatin pääsy kaupunkiyhteisöissä yhteisön perusrakenteen, tiedotuksen, neuvonnan ja palvelujen kehittämisen avulla,
 - sellaisten yhtenäisten yhteisöpohjaisten palvelujen kehittämisen ja toteuttamisen tukeminen, jotka on tarkoitettu haavoittuville ryhmille ja vähäosaisille henkilöille kaupunkiyhteisössä, mahdollisesti avoimuuden pohjalta tai järjestämällä monitoimipisteitä, joissa annetaan tietoa ja neuvontaa,
 - julkisen palvelujen henkilökunnalle ja työmarkkinaosapuolille tarkoitujen työmarkkina-toimien tukeminen edistämällä suvaitsevaisuutta ja vähentämällä syrjintää haavoittuvien ryhmien ja heikossa asemassa olevien ihmisten työmarkkinoille pääsyn yhteydessä,
 - sellaisten työmarkkinatoimien tukeminen, joilla luodaan luottamusta ja saadaan mukaan toimintaan paikallisia ryhmiä, jotta ne voivat aktiivisesti toimia päätöksentekoprosessissa, joka liittyy projektinkehitykseen ja -hallintaan, liiketalous- ja viestintätaitoihin, yhteisön toimien organisaatioon ja muihin julkisen, yksityisen ja vapaaehtoisen alan päätoimijoiden välistä vuorokeskustelua edistäviin toimiin,
 - joustavien koulutus- ja opetusjärjestelmien kuten etäopiskelun ja interaktiivisen, tietokoneavusteisen opetuksen toteuttamisen tukeminen,
 - ammattikoulujen, muun ammatillisen koulutuksen ja yritysten välisen yhteistyön ja vuorovaikutuksen vahvistaminen uusien työpaikalla ja sen ulkopuolella toteutettavien koulutusmuotojen toteuttamiseksi,
 - vastaanotto-/ohjaus- ja työllisyyskeskusten perustaminen mukaan lukien monitoimiset kauttakulkupaikat pakolaisten ensivaiheen integrointia varten.
- b) *Koulutustarjonta erityisesti ylikansallisen yhteistyön avulla, mukaan lukien*
- uusia taitoja ja pätevyksiä varten tarvittava vähäosaisten henkilöiden kouluttaminen erityisesti aloilla, joilla työllisyyden kasvu vaikuttaa voimakkaalta, sekä tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen ja innovatiivisen teknologian aloilla,
 - heikossa asemassa olevien henkilöiden kouluttaminen (psykologinen ja sosiaalinen kuntoutus, valmentava koulutus, perustaitojen laajentaminen, uudelleen koulutus), jota edeltää ja johon liittyy jatkuva arviointi ja neuvonta. Tähän kuuluvat muun muassa työpaikalla toteutettavat koulutuskokonaisuudet, jotka liittyvät tietyille kohderyhmille tarkoitettuihin erityiskursseihin, sekä ohjaavien lähestymistapojen kehittäminen, jotta parannetaan pääsyä työmarkkinoille,
 - ohjaajien, paikallisten kehitysvirkailijoiden, kouluttajien, sosiaalityöntekijöiden, työmarkkinaosapuolten edustajien ja yksityisellä alalla henkilöstöstä vastaavien kouluttaminen tai heidän taitojensa ja pätevyksiensä laajentaminen. Tarkoituksena on parantaa heidän ymmärrystään ja tietoisuuttaan kysymyksistä, jotka liittyvät vähäosaisten henkilöiden työhön pääsyyn aloilla, joilla työllisyyden kasvu vaikuttaa voimakkaalta.
- c) *Työpaikkojen luominen ja yritysten ja osuuskuntien perustamisen sekä julkisten ja yksityisten osapuolten välisen yhteistyön luomisen tukeminen erityisesti ylikansalliselta pohjalta, mukaan lukien*
- työpaikkojen luomiseksi tarkoitettujen toimenpiteiden paikallisen potentiaalin hyödyntämiseksi kehitettäessä uusia työllisyyden muotoja, jotka perustuvat työorganisaatiota koskeville innovatiivisille lähestymistavoille,
 - innovatiivisia lähestymistapoja työnantajien työvoimakustannusten vähentämiseksi niiden ryhmien osalta, joilla on matalampi tuottavuus työmarkkinoilla,
 - tuettujen työpaikkojen ja uusien työllisyysohjelmien kehittäminen (esimerkiksi suojatyöpaikkojen ja osuuskuntien avulla),
 - työpaikkojen luomiseksi tarkoitettujen toimenpiteiden, joilla helpotetaan pääsyä työmarkkinoille ja joilla korvataan suojatusta ympäristöstä pois siirtymisestä mahdollisesti aiheutuvia etujen menetyksiä,
 - paikallisten työllisyyskehityshankkeiden tukeminen mukaan lukien julkisten ja yksityisten osapuolten välinen yhteistyö ja paikallisten yhteisöjen saaminen mukaan toimintaan erityisesti aloilla, joilla työllisyysvaltainen kasvu vaikuttaa voimakkaalta.

d) *Tiedon levittämiseen ja tietoisuuteen liittyvät toimet, mukaan lukien*

- työllisyys- ja koulutusmahdollisuuksia koskevan tiedon laajan levittämisen tukeminen vähäosaisille ryhmille sopivassa muodossa,
- toimet, joilla parannetaan suuren yleisön, työmarkkinaosapuolten ja koulutus- ja työllisyyspalveluiden henkilökunnan tietoisuutta haavoittuvien ryhmien ja vähäosaisten henkilöiden työllisyysmahdollisuuksista erityisesti julkaisemalla hyvien käytäntöjen säännöstöjä,
- keskinäisen tuen ja omatoimisuuden verkkojen kehittäminen ja edistäminen haavoittuvien ryhmien ja heikossa asemassa olevien henkilöiden keskuudessa.

V. TEKNINEN TUKEA

13. Teknistä tukea voidaan järjestää jäsenvaltioiden tai komission aloitteesta sekä ehdotuksen laatimisen että sitä seuraavan toteutuksen aikana. Tekniseen tukeen voi kuulua
- tiedon levittäminen ja muut tietoisuuden lisäämiseen tähtäävät toimet,
 - neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden järjestäminen,
 - kahden- tai monenkeskisten kokousten järjestäminen jäsenvaltioiden välillä yhteistyön helpottamiseksi,
 - koulutus- ja työllisyyspalveluja sekä muita työmarkkinaorganisaatioon liittyviä kysymyksiä koskevien tietokantojen kehittäminen ja yhteiskäyttö,
 - innovatiivisia menetelmiä ja koulutuksen, kouluttajien koulutuksen ja ammatinvalintatoimien tuloksia koskevien tutkimusten toteuttaminen,
 - arviointimenetelmien ja -käytäntöjen edistäminen,
 - yhteisön laajuisten verkkojen luominen tai kehittäminen innovaation ja ylikansallisen yhteistyön helpottamiseksi.

Asiaan liittyvien yhteisön toimintaohjelmien osalta olisi varmistettava yhteensovitettu ja yhtenäinen lähestymistapa erityisesti tietokantojen, verkkojen ja tiedon levittämisen osalta. Kun komissio ehdottaa tietyn verkon perustamista, se kertoo tästä ajoissa jäsenvaltioille.

VI. YHTEISÖN RAHOITUS

14. Jäsenvaltiot, yhteisö sekä tarvittaessa yritykset ja muut elimet rahoittavat yhdessä tämän aloitteen kattamat toimet. Yritysten työntekijöiden ottaessa osaa eri toimiin kyseiset yritykset vastaavat kustannusten asianmukaisesta osasta.
15. Rakenerahastojen kokonaisuus vuosiksi 1994–1999 arvioidaan 1 835 miljoonaksi ecuksi, josta 900 miljoonaa ecua myönnetään tavoitteen 1 ja 6 alueille.
16. Tähän aloitteeseen liittyvien voimavarojen jakaminen jäsenvaltioiden kesken perustuu rakenteellisten ongelmien suhteelliseen vakavuuteen ja erityisesti jäsenvaltioiden työttömyyslukuihin sekä toimintaohjelmia ja yleiskattavia tukia varten jätettyjen ehdotusten laatuun.

17. Aloitteen eri lohkoja varten myönnettyt määrät ovat seuraavat:

Employment — NOW	496 miljoonaa ecua
Employment — HORIZON	513 miljoonaa ecua
Employment — YOUTHSTART	441 miljoonaa ecua
Employment — INTEGRA	<u>385 miljoonaa ecua</u>
Yhteensä	1 835 miljoonaa ecua

Hyväksyttäessä vastaavia toimintaohjelmia olisi otettava huomioon aloitteen lohkojen välinen suhde.

18. Tuen määrä noudattaa rakenerahastojen määräyksiä. Teknisen tuen määräysten mukaisesti ylikansallisia toimia varten voidaan myöntää suurin mahdollinen tuen määrä.

VII. TOTEUTUS

19. Jäsenvaltioita pyydetään esittämään ehdotuksia toimintaohjelmien tai yleiskattavien tukien muodossa annettavaksi tueksi neljän kuukauden kuluessa tämän tiedonannon julkaisemisesta. Yleiskattavien tukien osalta yhteisön tukea voidaan myöntää suoraan toteutuksesta vastaaville, hajautetuille organisaatioille mukaan lukien organisaatiot, jotka ovat vas-

tuussa ylikansallisten toimien hallinnosta ja jotka asianomaiset jäsenvaltiot ovat nimenneet.

20. Kaikkein syrjäisimpien alueiden osalta tässä aloitteessa tarkoitettujen toimenpiteiden olisi toteutettava ensisijaisesti osana yhteisön Regis-aloitetta ja sen taloudellisia voimavaroja.
21. Ehdotusten laatimisen aikana jäsenvaltioita kehoitetaan keskustelemaan komission kanssa päätavoitteista, sopivista toimenpiteistä ja toteutusmenetelmistä.
22. Ylikansallisten toimintaohjelmien määräyksiä voidaan käyttää niin, että kaksi tai useampi jäsenvaltio voi omasta aloitteestaan tai komission pyynnöstä jättää tuesta yhden hakemuksen. Vastauksena näihin hakemuksiin komissio voi kuultuaan asianomaisia jäsenvaltioita tehdä yksittäisen päätöksen taloudellisen tuen myöntämisestä.
23. Toimintaohjelmien tai yleiskattavien tukien yhteydessä toimenpiteet olisi määritettävä rakennerahastojen tavoitteiden mukaisesti. Ehdotuksissa on oltava yleinen, tavoitteet sisältävä tilannearviointi, ja niissä olisi oltava toteutuksen, tarkkailun ja arvioinnin aikataulu, perusteet ja menetelmät.
24. Jokaisessa jäsenvaltiossa toimii tarkkailukomitea, joka on vastuussa aloitteesta kokonaisuutena.
25. On ehdotettu erityisten tukirakenteiden kehittämistä aloitteen eri lohkoissa. Lisäksi vahvistetaan yhteistyötä muiden asiaan liittyvien yhteisön toimintaohjelmien kanssa suuntaviivojen, teknisen tuen, yhteistoi-

mien ja -verkkojen, projektien seurannan, arvioinnin, tutkimuksen ja tiedon levittämisen osalta. Tässä aloitteessa toimivat kansalliset viranomaiset tekevät muiden asiaan liittyvien yhteisön ohjelmien parissa työskentelevien kanssa keskinäisiä järjestelyjä sen varmistamiseksi, että valittavat aloitteet täydentävät toisiaan mahdollisimman hyvin ja aiheuttavat mahdollisimman vähän päällekkäisyyttä.

26. Komissio edellyttää jäsenvaltioilta, että ne laativat ja toteuttavat ohjelmia niin, että luodaan parhaat mahdolliset olosuhteet ylikansalliselle yhteistyölle.

VIII. ARVIOINTI

27. Suunnittelukauden aikana ja lopussa komissio arvioi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ohjelmien tulokset. Tämän arvioinnin suorittamisessa komissio käyttää edistymisen arvioinnissa pääasiallisena mittapuuna jäsenvaltioiden VII osan 22 kohdassa tarkoitettujen määräysten mukaisesti määrittämiä tavoitteita. Määritettyjen tavoitteiden ja toteutettujen toimenpiteiden arvioinnista saadaan tietoa kohderyhmistä, myös lopullisista edunsaajista. Euroopan parlamentille, yhteisön aloitteiden hallintokomitealle ja tämän tiedonannon VII osan 24 kohdassa tarkoitettulle komitealle toimitetaan tieto näistä arviointitoimenpiteistä ja niiden johdosta toteutetuista toimista.
28. Tätä tiedonantoa koskeva kirjeenvaihto on lähetettävä seuraavaan osoitteeseen:
A. Larsson
Pääjohtaja
Pääosasto V — Työllisyys, työmarkkinasuhteet ja sosiaaliasiat
Euroopan komissio
Rue de la Loi/Wetstraat 200
B-1049 Bruxelles/Brussel